METSÄTALOUS

Joidenkin tutkimusten mukaan yli puolet metsänomistajista ei hyväksy avohakkuita. Silti ihmiset hyväksyvät nykyisen metsien käsittelyn kokonaisuutena. **TUTKIJA HEIMO KARPPINEN, METSÄNTUTKIMUSLAITOS**

Metsänomistajat pitäytyvät vanhoissa hakkuutavoissaan

Metsälain uudistaminen vapauttaa metsien käsittelyn. Silti suurin osa metsänomistajista käsittelee jatkossakin metsiään vanhoilla, hyväksi havaituilla toimintamalleilla.

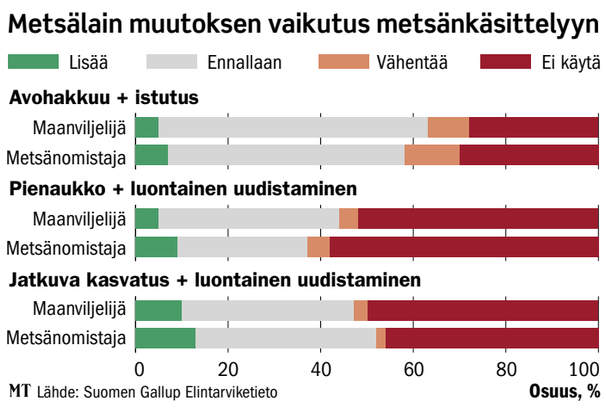

Metsälain uudistus poistaa metsän uudistamiskypsyyden ikä- ja läpimittavaatimukset. Samalla metsänomistajat saavat entistä suuremman vapauden metsän jatkuvaan kasvatukseen ja muihin epäilyttävinä tai peräti kiellettyinä pidettyihin käsittelytapoihin.

Metsänomistajia edustava MTK on muutokseen tyytyväinen.

Maaseudun Tulevaisuuden teettämän Metsätutka-kyselyn mukaan uudet mahdollisuudet kiinnostavat metsänomistajia.

Silti suurin osa heistä pitää kiinni vanhoista tavoista käsitellä metsää. Se tarkoittaa tehokkaiden avohakkuiden ja istutusten jatkuvan niille sopivissa kohteissa.

Toisaalta kysely paljasti metsänomistajien käyttämien menetelmien laajan kirjon. Metsänomistajilla on jo nyt varsin laajassa käytössä menetelmät, jotka ovat nousseet kunnolla esiin vasta uuden metsälain valmistelun yhteydessä.

Avohakkuu ja istutus

Yli puolet metsänomistajista kertoo avohakanneensa ja istuttaneensa metsää viimeisen kymmenen vuoden aikana. Metsälain muutos ei juuri muuta avohakkuun ja viljelyn suosiota.

Viljelijöistä neljä viidestä aikoo käyttää menetelmää jatkossakin.

Myös muiden omistajaryhmien enemmistö jatkaa avohakkuiden tekoa.

Avohakkuiden lisäksi metsissä on tehty pienaukkoja, jotka on istutettu. Siltä osin tilanne saattaa muuttua, sillä uusi metsälaki ei vaadi istuttamista pienaukkohakkuun jälkeen.

Luontaista uudistamista siemenpuumenetelmällä on kokeillut useampi kuin joka kolmas metsänomistaja. Vajaa viidennes on ennakoinut tulevaa ja jättänyt pienaukon uudistumaan luontaisesti.

Jatkuvaa kasvatusta ja istutusta on kokeillut useampi kuin joka kymmenes metsänomistaja. Luontaista uudistamista ja jatkuvaa kasvatusta on kokeillut joka neljäs metsänomistaja.

Jatkuvan kasvatuksen ja luontaisen uudistamisen yhdistäminen kiinnostaa metsänomistajia jonkin verran.

Useampi kuin joka kymmenes metsänomistaja aikoo lisätä menetelmän käyttöä.

Kannatus vaihtelee

Avohakkuuseen ja istutukseen luottavat etenkin keski-ikäiset viljelijät, joilla on keskimääräistä suuremmat metsätilat.

MARKKU VUORIKARI

Suurin osa metsänomistajista pitäytyy perinteisessä metsän käsittelyssä jatkossakin. Jatkuvasta kasvatuksesta kiinnostuneimpia ovat pienten metsätilojen omistajat.

> Jatkuvan kasvatuksen ja luontaisen uudistamisen yhdistäminen kiinnostaa metsänomistajia jonkin verran.

Nuorilla metsänomistajilla on kiinnostusta myös uusien menetelmien käyttöön. Siksi he jatkavat pienaukkohakkuita, joita ovat kokeilleet metsissään.

Noin neljännes nuorista metsänomistajista vaikuttaa innokkaalta kokeilemaan myös jatkuvaa kasvatusta ja luontaista uudistamista.

Toisaalta osa nuorista metsänomistajista kannattaa mahdollisimman tehokkaita menetelmiä. Joka kolmas heistä aikoo lisätä avohakkuun ja istutuksen käyttöä.

Kaikkineen tulokset kertovat, että nykyisten metsänhoitomenetelmien suosio jatkuu lähes ennallaan.

Niiden rinnalla on kuitenkin jo nyt käytössä erilaisia vaihtoehtoisia menetelmiä. Niiden kokeilut lisääntyvät jatkossa jonkin verran.

Metsätutkaan vastasi 551 metsänomistajaa.

JARMO PALOKALLIO

Avohakkuu jakaa mielipiteet

Metsänomistajat hyväksyvät nykyiset metsänhoidon menetelmät. Vain avohakkuu jakaa mielipiteitä.

Metsänomistajien maailmaa myllertävät parhaillaan käynnissä olevat lakimuutokset. Muutosten tavoitteena on metsänomistajien valinnanvapauden kasvattaminen.

Ainakin aluksi muutosten vaikutukset jäävät vähäisiksi. Kyselyjen mukaan suuri osa metsänomistajista pitäytyy nykyisissä metsänkäsittelymenetelmissä.

”Metsänomistajat ovat melko tyytyväisiä nykyisiin metsänkäsittelymenetelmiin. Vain avohakkuu jakaa mieliä”, totesi Metsäntutkimuslaitoksen tutkija **Heimo Karppinen** tiistaina Metsätieteen päivässä Helsingissä.

”Joidenkin tutkimusten mukaan yli puolet metsänomistajista ei hyväksy avohakkuita. Silti ihmiset hyväksyvät nykyisen metsien käsittelyn kokonaisuutena.”

Noin neljännes metsänomistajista haluaa soveltaa jatkuvaa kasvatusta vähintään osassa metsissään. Vain joka kymmenes on ehdottomasti sitä vastaan.

Muita vähemmän muutoshalukkuutta on viljelijöillä ja suurten metsätilojen omistajilla. Heistä suuri osa aikoo hoitaa metsiään jatkossakin tehokkaasti eli avohakkuilla ja istutuksilla.

Jatkuva kasvatus kiinnostaa vastaavasti virkistystavoitteisia metsänomistajia ja pienten metsätilojen omistajia.

Metsälain muutos poistaa nykyiset metsänuudistamisen rajoitukset. Karppisen mukaan siltäkään osalta tulossa ei ole suuria muutoksia.

”Enemmistö metsänomistajista pitää nykyisiä uudistamisen aikarajoja sopivina.”

JARMO PALOKALLIO

Kivihiili jyrää kotimaista

Kivihiilen lisääntynyt poltto harmittaa koneyrittäjiä. Halpa kivihiili syrjäyttää kotimaista puuta ja turvetta.

”Kotimaisten polttoaineiden, puun ja turpeen, näkymät ovat varsin synkät ja syynä siihen on kivihiili. Valtiovallan päätösten ohjaamana kivihiili on nousemassa ensisijaiseksi polttoaineeksi jopa Suomen sisäosissa”, sanoo Koneyrittäjien puheenjohtaja **Asko Piirainen**.

”Turpeen veronkorotuksesta pitäisi luopua vaihtotaseen tasapainottamisen ja työllisyyden parantamisen vuoksi”, Piirainen vaati avatessaan Koneyrittäjien liittokokousta lauantaina Mikkelissä.

Kuluvaa vuotta on leimannut kivihiilen käytön voimakas kasvu. Sitä on suosinut sekä kivihiilen hinnan lasku että kotimaiset veropäätökset.

”Kivihiili on kotimaisia polttoaineita, turvetta ja puuta, kilpailukykyisempää. Merkittävänä syynä tähän on ollut turpeen verorasituksen kasvattaminen.”

Energiapuun käyttöä ja kauppaa on hidastuttanut energiapolitiikan lyhytjännitteisyys.

”Pienpuun energiatuen osalta aikaansaamattomuus tukipäätöksissä on johtanut siihen, että parina viime vuotena energiapuukauppa ei kerta kaikkiaan ole käynyt.”

Epävarmuus jatkuu edelleen.

”Tällä hetkellä meillä on ensi vuoden loppuun asti ulottuva näkymä tukijärjestelmästä, mutta sen pidemmälle varmuutta ei ole. Energiapolitiikassa, jos missä, kaivattaisiin pitkäjännitteisyyttä.”

Piirainen peräänkuuluttaa vahvasti kuntapäättäjiltä aluetaloudellisten seikkojen huomioon ottamista, kun kunnissa ja niiden energialaitoksissa tehdään laiteinvestointeja.

JARMO PALOKALLIO

Pitkosteräs palkittiin

Metsähallitus myönsi innovaatiopalkinnon teräksisten retkeilyrakenteiden kehittäjälle, luontopalveluiden suunnittelija **Sulo Nordbergille**.

Norberg sai työnantajaltaan tunnustusta pitkäjänteisestä ja ennakkoluulottomasta työstä.

Kierrätysteräksestä rakennettuja pitkospuita ja portaita on kokeiltu vuoden verran Rovaniemen Auttikönkäällä. Teräsrakenteita on rakennettu sen jälkeen moniin muihinkin Lapin retkeilykohteisiin.

SUVI NIEMI

Talviharvennusten kysyntä heikkoa

Tasaisesti keväästä lähtien käynyt puukauppa on kasvattanut metsäyhtiöiden varastoja. Siksi ostomiesten kiinnostus talvella korjattaviin harvennusleimikoihin on vaimeaa.

Puukauppoja on tänä vuonna solmittu poikkeuksellisen tasaisesti. Metsänomistajien myymä puumäärä on noin kymmeneksen viimevuotista suurempi.

Puukauppa on käynyt edelleen varsin vilkkaasti. Varastojen kasvaessa osto on kuitenkin muuttunut valikoivaksi.

”Talviharvennukset eivät kiinnosta ostajia. Niillä on kuitupuuta varastossa riittävästi. Varastoja on kasvattanut hyvin käyneen puukaupan lisäksi puun tuonnin kasvu”, sanoo johtaja **Timo Leskinen** Järvi-Suomen metsänomistajien liitosta.

Havupuun tuonti turhaa

Tuonnin kasvu harmittaa Leskistä. Etenkin kun metsäteollisuus maksaa tuontipuusta selvästi vastaavaa kotimaista puuta kovempaa hintaa.

”Aina puhutaan, että valtaosa tuontipuusumasta on koivukuitupuuta. Silti myös havukuitupuun tuonti on kasvanut. Jokainen rajan takaa tuotu havupuukuutio on turha.”

Kaakkois-Suomessa myös kuusitukkia on tullut paljon tarjolle. Jopa ylitarjonnaksi asti.

Kuusitukin tarjonnan kova kasvu liittyy kirjanpainajahyönteisen tuhoihin. Metsänomistajat ovat käynnistäneet torjuntahakkuita tuhopesäkkeissä ja kaataneet vanhoja kuusikoita myös varmuuden vuoksi.

Ötökkätuhoja on pitkin eteläistä Suomea, mutta muualla niiden vaikutus puuntarjontaan ei ole yhtä selvä.

Leskisen mukaan metsänomistajien on turha tuputtaa talvileimikoita väkisin markkinoille, jos ne eivät ostajia kiinnosta. Samalla hän muistuttaa, että tilanne voi muuttua nopeastikin.

JARMO PALOKALLIO

Puun hinnat 30.9.–27.10.2013

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	58,2 ↔	57,9 ↑	40,8 ↓	17,2 ↑	18,9 ↔	16,9 ↔
Keski-Suomi	58,5 ↑	58,5 ↑	41,6 ↑	17,6 ↑	19,3 ↑	17,9 ↑
Savo-Karjala	57,1 ↑	56,6 ↑	42,5 ↑	17,2 ↑	17,8 ↔	17,6 ↑
Kymi-Savo	57,9 ↑	57,5 ↔	43,9 ↔	17,5 ↑	18,9 ↔	17,7 ↑
Etelä-Pohjanmaa	57,6 ↔	56,7 ↑	37,1	19,0 ↑	18,9 ↑	18,4 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	53,9 ↔	53,7 ↔	-	18,4 ↓	17,9 ↔	18,0 ↓
Lappi	49,1 ↔	49,4 ↑	-	19,2 ↑	16,2	18,3 ↑
Koko maa	**57,1 ↑**	**57,4 ↑**	**42,3 ↔**	**18,0 ↑**	**18,7 ↔**	**17,8 ↑**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	50,9 ↓	51,4 ↑	38,6	15,2 ↔	16,0 ↔	15,0 ↑
Keski-Suomi	49,9 ↑	49,8 ↑	37,8	14,9 ↑	15,7 ↑	14,7 ↑
Savo-Karjala	48,1 ↑	46,9 ↑	37,7	14,3 ↔	14,6 ↔	14,2 ↔
Kymi-Savo	50,7 ↑	48,7 ↔	38,2	15,0 ↑	15,6 ↔	14,7 ↑
Etelä-Pohjanmaa	48,0	46,3	-	15,1 ↑	15,2	14,7 ↑
Kainuu-Pohjanmaa	46,1 ↓	45,0	-	13,7 ↓	13,9 ↓	13,2 ↓
Lappi	43,9 ↔	-	-	12,9 ↓	-	12,3
Koko maa	**48,9 ↑**	**49,1 ↑**	**38,0 ↑**	**14,5 ↔**	**15,4 ↑**	**14,3 ↑**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	60,8 ↔	60,5 ↔	45,3	30,0 ↓	31,6 ↓	30,1 ↓
Keski-Suomi	58,1	57,6 ↔	46,7	30,5 ↑	30,9	33,5 ↑
Savo-Karjala	55,9 ↔	55,9 ↔	44,7 ↓	29,8 ↓	29,4 ↔	30,6 ↓
Kymi-Savo	57,5 ↓	56,7 ↔	46,1	30,1 ↓	30,4 ↑	31,0 ↑
Etelä-Pohjanmaa	56,5 ↑	54,7	-	30,2 ↔	30,9 ↓	30,1 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	56,8 ↑	56,2 ↑	-	29,7 ↑	29,4 ↑	30,4 ↑
Lappi	55,4 ↓	54,2 ↔	-	29,0 ↑	-	31,4 ↑
Koko maa	**58,1 ↔**	**58,3 ↔**	**45,4 ↓**	**29,9 ↔**	**31,1 ↓**	**30,8 ↔**

Hintojen muutos jaksolta 15.7.–11.8.2013: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Viime viikolla Metsäteollisuus ry:n jäsenet ostivat puuta yksityismetsistä 826 617 kuutiota.

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

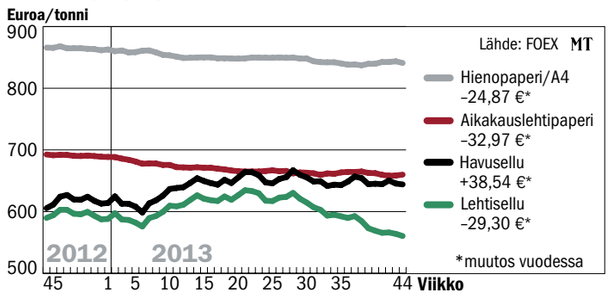

Metsä Fibre nostaa sellun hintaa Kiinassa

Metsä Groupiin kuuluva selluyhtiö Metsä Fibre nostaa havusellun hintaa Kiinassa marraskuun alusta lukien.

Metsä Fibre ilmoitti tiistaina, että Botnia Nordic Pinen uusi hinta on 750 dollaria ja Botnia Nordic Strongin 760 dollaria tonnilta.

Sellu- ja paperimarkkinoita seuraavan Foexin mukaan useat sellunvalmistajat ovat kertoneet korottavansa Kiinassa pitkäkuituisen havusellun hintaa 20 euroa tonnilta, mikä merkitsee keskimäärin 740 dollarin tonnihintaa marraskuun alusta lukien.

Metsä Fibren myyntijohtajan **Ari Harmaalan** mukaan havusellun kysyntä on Kiinassa kova.

Hintojen korotuksille on otollinen hetki, koska kausiluonteisesti sellua kuluu paljon. Pakkauksia ja paperituotteita valmistetaan kiinalaisten uudenvuoden juhliin, jotka ovat tammi-helmikuussa.

Myös Euroopassa havusellun hinta on ollut nousussa. Foexin mukaan korotusten jälkeen tonnista pyydetään 920 dollaria.

Euroopan ja Kiinan hintaeroa selittää pitkälle se, että Euroopassa asiakaskohtaiset alennukset ovat huomattavasti suurempia kuin Kiinassa.

”Todelliset nettohinnat Kiinassa ja Euroopassa ovat aika lähellä toisiaan”, Harmaala sanoo.

Viime kuukausina pitkäkuituisen havusellun ja lyhytkuituisen lehtisellun hintaero on kasvanut sekä Euroopassa että Kiinassa, kun havusellun hinta on noussut ja lehtisellun laskenut.

Harmaalan mukaan lyhytkuituisen sellun hintaa painoi tarjonnan nopea kasvu.

Lähinnä indonesialaiset yhtiöt vähensivät omaa paperintuotantoaan. Näin sellua riitti muille myytäväksi aiempaa enemmän.

Eukasellun tarjontaa lisäsi myös tänä vuonna vauhtiin päässyt Eldorado-yhtiön uusi 1,5 miljoonan tonnin jättitehdas Brasiliassa.

Merkkejä lyhytkuituisen sellun hinnan laskun hidastumisesta on jo nähty.

”Lyhytkuituisen sellun hinnan lasku on tasoittumassa ja hinta voi kääntyä nousuun”, Harmaala arvioi.

JUHA KAIHLANEN